

## **Aukok.lt gairės pilietinio atsparumo projektams**

Šios gairės skirtos susipažinti su Pilietinio atsparumo fondu ir kvietimu nevyriausybinėms organizacijoms teikti paraiškas dėl lėšų skyrimo iš Pilietinio atsparumo fondo. Fondo lėšų rinkimo laikotarpis: nuo 2026 m. rugsėjo 5 d. iki spalio 7 d.

Siekiame, kad parama būtų skiriama projektams, kurie ugdo praktinius civilinės saugos įgūdžius ir kritinį mąstymą, stiprina gebėjimus atpažinti dezinformaciją ir pilietiškumą. Projektuose turi būti aiškiai apibrėžtas siekiamas ir išmatuojamas poveikis.

## **Tikslinės grupės – kas gali teikti projektus**

### **Gali teikti paraiškas:**

- Ne pelno siekiančios, NVO ir paramos gavėjo statusą turinčios nevyriausybinių organizacijos.
- Finansuojamos tik tos iniciatyvos, kurios kuria apibrėžiamą išliekamąją vertę bendruomenei.
- Projektas turi atitikti vieną iš finansavimo krypčių (žr. toliau „Vertės sritis“):
  1. **Civilinė sauga ir praktinis pasirengimas**
  2. **Informacinis ir kibernetinis atsparumas**
  3. **Pilietiškumas ir demokratinė kultūra** (stiprinamas žmogaus teisių bei demokratinų principų supratimas ir pilietinis sąmoningumas).

### **Negali teikti paraiškų:**

- Pelno siekiančios įmonės, komerciniai projektai.
- Biudžetinės įstaigos.
- Politinės partijos ar politines kampanijas valdančios organizacijos.
- Projektai be išliekamosios vertės (pvz., vienkartinis atributikos pirkimas be edukacinės veiklos).
- Projektai, prieštaraujantys žmogaus teisėms ar demokratijos principams.
- Organizacijos, kurių veikla kenkia Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesams, skatina ar pateisina antidemokratinės ar diskriminacinės idėjas, skleidžia dezinformaciją ar propagandą, yra susiję su asmenimis ar organizacijomis, kurių reputacija pagrįstai kelia abejonių dėl skaidrumo, teisėtumo ar patikimumo.
- Projektai, siekiantys paramos ginkluotės arba karinės įrangos pirkimui.
- Projektai, kurių pagrindinis tikslas – pelno siekimas individualiems asmenims.

- Valstybės ar savivaldybių funkcijos ir jų išlaikymas.

### Fondo vystymo eiga

- Gerumo mėnesio laikotarpiu Aukok.lt platformoje veikia fondui skirtas projektas, kuriam lėšos renkamos iki spalio 7 dienos.
- Visos iniciatyvos metu verslo įmonės ir fiziniai asmenys yra aktyviai kviečiami prisidėti ir aukoti šiam fondui. Projekto sklaida vykdoma per Aukok.lt ir partnerių kanalus, pasitelkiant socialinių medijų turinį, žiniasklaidos reklamą, taip pat fiziškai dalyvaujant renginiuose bei skleidžiant informaciją Gerumo kalendoriaus renginių metu.
- Pasibaigus lėšų rinkimui, skelbiama atranka, ir nustatytus kriterijus atitinkančios nevyriausybinės organizacijos vieną mėnesį gali teikti paraiškas fondo paramai gauti.
- Po paraiškų teikimo etapo dar vieną mėnesį vyksta Aukok.lt vidinė atranka, kurios metu išrenkami projektai ir jiems paskirstomos surinktos lėšos.

### Atrankos kriterijai

Projektų atranka grindžiama bendromis aukok.lt taisyklėmis bei šiose gairėse nurodytais sukuriama vertės ir siekiamo poveikio kriterijais, susistemintais į 5 pagrindines sritis. Šios sritys atspindi **socialinį, pilietiškumo ir demokratinės kultūros, informacinio ir kibernetinio atsparumo, inovacijų ir kūrybiškumo, civilinės saugos ir pasirengimo poveikį**, kurį projekto veikla gali sukurti. Taip pat vertinamas organizacijos skaidrumas, patikimumas, ar negaunamas dvigubas finansavimas nurodytai veiklai, ar nėra efektyviau ir tikslingiau gauti finansavimą iš kitų šaltinių.

### Sumos paskirstymas

**Didžiausia vienam projektui skiriama finansavimo suma – 10 000 Eur.** Finansuojamų projektų skaičius priklausys nuo Fondo surinktos paramos sumos.

Fondo lėšų paskirstymo procese numatoma projektų atrankos komisija, sudaryta iš NVO sektoriui atstovaujančios organizacijos, kuri pati nedalyvautų teikiant projektus, nesiektų finansavimo iš Fondo ir nebūtų susijusi su konkrečių NVO interesų atstovavimu, taip pat iš valstybės institucijos bei pagrindinių Fondo verslo donorų.

Pirminę projektų atranką ir administracinį vertinimą vykdo aukok.lt, o galutiniai sprendimai dėl finansuojamų projektų priimami kartu su nepriklausoma komisija. Tokia struktūra padeda

užtikrinti atrankos proceso skaidrumą, nešališkumą ir skirtingų suinteresuotų šalių atstovavimą.

## **Vertės sritis**

## **Kaip kuriama vertė / poveikis**

### **Socialinė**

Stiprina bendruomenių tarpusavio ryšius ir gebėjimą veikti kartu krizinėse situacijose, skatina savanorystę ir pilietinį įsitraukimą, stiprina skirtingų visuomenės grupių įtrauktį, didina gyventojų pasirengimą reaguoti į krizes ir padeda kurti ilgalaikius bendruomeninius bei mentorystės tinklus.

### **Pilietiškumas ir demokratinė kultūra**

Ugdo pilietiškumą, kritinį mąstymą ir gebėjimą atsakingai dalyvauti visuomenės gyvenime, stiprina demokratinį ir žmogaus teisių principų supratimą, skatina savanorystę, dialogą, istorinės atminties puoselėjimą ir aktyvų piliečių įsitraukimą į bendruomenės gyvenimą.

### **Informacinis ir kibernetinis atsparumas**

Didina visuomenės gebėjimą atpažinti dezinformaciją, manipuliaciją ir kitas informacines grėsmes, ugdo kritinį mąstymą, medijų ir skaitmeninį raštingumą, suteikia praktinių kibernetinio saugumo žinių bei įgūdžių, skatina atsakingą informacijos vartojimą ir padeda bendruomenėms tapti atsparesnėms informacinėms krizėms.

### **Inovacijos ir kūrybiškumas**

Pasitelkia kūrybiškus ir praktinius metodus visuomenės atsparumui stiprinti – kuria naujus edukacinius formatus, skaitmeninius įrankius, mokymosi ir įsitraukimo būdus, padedančius spręsti informacinio saugumo, pilietinio aktyvumo ir pasirengimo krizėms iššūkius.

### **Civilinė sauga ir pasirengimas**

Didina gyventojų praktinį pasirengimą krizėms ir ekstremalioms situacijoms, ugdo gebėjimą savarankiškai ir koordinuotai reaguoti į grėsmes, stiprina NVO, bendruomenių ir savivaldybių bendradarbiavimą, kuria ilgalaikius veikimo ir tarpusavio pagalbos mechanizmus.

**Pastabos:**

- Projektai gali kurti **kelias vertes vienu metu** – pavyzdžiui, didina gyventojų praktinį pasirengimą, ugdo kritinį mąstymą bei stiprina bendruomenių tarpusavio ryšius.
- Aukok.lt gairės gali būti atnaujinamos, atsižvelgiant į besikeičiantį visuomenės, aukotojų ir civilinės saugos poreikių kontekstą.
- Pažymėtina, kad pirmą kartą per [aukok.lt](https://aukok.lt) paramą norinčios rinkti organizacijos gali rinkti sumą iki 5000 eur.

Daugiau informacijos pareiškėjams: [info@aukok.lt](mailto:info@aukok.lt)